

УДК:633.63:631.531.12.631.53.02

Поліщук В. В., доктор сільськогосподарських наук,
професор, завідувач кафедри садово-паркового господарства
Уманський національний університет садівництва
E-mail: pol.val@i.ua

Карпук Л. М., доктор сільськогосподарських наук,
доцент кафедри землеробства, агрохімії і ґрунтознавства
Білоцерківський національний аграрний університет
E-mail: lesya_karpuk@ukr.net

ОБРОБКА НАСІННЯ – ЕКОЛОГІЧНО-БЕЗПЕЧНИЙ І ЕФЕКТИВНИЙ СПОСІБ ЗАХИСТУ СХОДІВ ЦУКРОВИХ БУРЯКІВ

Найефективнішим способом захисту сходів цукрових буряків від шкідників і хвороб є створення толерантних гібридів. Найпоширенішими способами є агротехнологічні прийоми вирощування культури: обробіток ґрунту, дотримання сівозмін, обприскування сходів інсектицидами та фунгіцидами в період вегетації і внесення гранульованих захисних препаратів у ґрунт. Але найбільш екологічно безпечним і ефективним способом є токсикація рослин при включенні інсектицидів і фунгіцидів в дражувальні та інкрустуючі суміші в процесі передпосівної підготовки насіння.

Дослідження було проведено протягом 2012–2013 рр. на Верхняцькій ДСС Інституту біоенергетичних культур і цукрових буряків НААН, Черкаській ДСХДС ННЦ «Інститут землеробства» НААН та «ТОВ» Арчі Вінницької області. Для дражування використане насіння триплоїдного гібрида Олександрія і диплоїдних – Уладово-Верхняцький ЧС 37 і Український ЧС 72.

Найбільша кількість шкідників спостерігали на дослідному полі ТОВ «Арчі», де чисельність довгоносика звичайного бурякового становила 0,35 екз./м², дротяників – 5,5 екз./м², на Верхняцькій ДСС і Черкаській державній дослідній сільськогосподарській станції їх було менше, хоча їх чисельність перевищувала допустимий поріг шкідливості.

Так, на Черкаській дослідній сільськогосподарській станції за сівби дражованим насінням, обробленим композицією Форс Магна довгоносиками було пошкоджено 40 %, а сумішню препаратів Круїзер (60 гд.р./п.о) + Форс (8 гд.р./ п.о.) – 20% рослин з балом пошкодження менше 1 (близько 5 % знищено листової поверхні), водночас як на контролі було пошкоджено 80 % рослин і бал ушкодження становив 3, тобто до 25 % листової поверхні було знищено.

Облік ґрунтових шкідників на Верхняцькій ДСС ІВКіЦБ від сівби і через 30 діб після неї показав, що обидві композиції препаратів забезпечують надійний захист сходів, контролюючи чисельність дротяників.

У дослідях, проведених у ТОВ «Арчі» (Вінницька обл.) у контрольному варіанті було пошкоджено довгоносиками близько 30% рослин, дротяниками – 32 % причому 24,1 % рослин загинуло.

Встановлено, що загальна площа контакту, залежно від норми висіву насіння, становить біля 7,03–8,04 м² на кожен гектар посіву цукрових буряків, при внесенні гранульованих засобів захисту в ґрунт 444 м², а при обприскуванні посівів 10000 м². Визначено, що найекологічнішим способом захисту сходів цукрових буряків є сівба насінням, обробленим захисними препаратами.

З'ясовано, що пошкодження рослин довгоносиком залежно від композиції обробки насіння захисними препаратами у варіантах, де висівали оброблене насіння інсектицидами значно зменшувалось і, відповідно, – зменшувалась і кількість пошкоджених рослин та ступінь їх пошкодження у різних фазах розвитку.

УДК 632.5:631.51.021:633.15

Танчик С. П., д доктор сільськогосподарських наук,
професор, завідувач кафедри землеробства та гербології

Миколенко Я. О., аспірант

Національний університет біоресурсів і природокористування України

E-mail: yaroslava.mikolenko@mail.ru

ЕФЕКТИВНІСТЬ КОНТРОЛЮ БУР'ЯНІВ У ПОСІВАХ КУКУРУДЗИ ЗА РІЗНИХ СИСТЕМ ОСНОВНОГО ОБРОБІТКУ ҐРУНТУ В ПРАВОБЕРЕЖНОМУ ЛІСОСТЕПУ УКРАЇНИ

Високий ступінь засміченості орного шару ґрунту насінням бур'янів призводить до підвищеного рівня забур'яненості посівів сільськогосподарських культур, що є проблемою, яка гостро постає при переході до мінімізації обробітку ґрунту.

Метою досліджень є експериментально обґрунтувати ефективність контролю бур'янів за різних систем обробітку ґрунту під кукурудзу. Вплив на рівні забур'яненості різних систем основного обробітку за однакової системи захисту культури від бур'янів.

Дослідження проводились протягом 2014–2015 роках у науковій лабораторії кафедри землеробства та гербології в умовах ВП АДС НУБіП України, с. Пшеничне, Васильківського району, Київської області, у стаціонарному досліді з вивчення ефективності системи землеробства No-till в зоні Лісостепу. Короткоротаційна сівозміна, в якій був закладений дослід, має наступне чергування культур: соя – ячмінь – кукурудза.

Система заходів контролю забур'яненості посівів кукурудзи за традиційної системи обробітку ґрунту включає проведення передпосівної культивуації на глибину загортання насіння та застосуван-